

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

III. De spoliis clericorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](#)

non pensionum annuarum sibi super similibus fructibus, redditibus, & preventibus reservatarum, & assignatarum occasione quasita: etiam si facultatem specialem de illis, aut earum parte testandi, & alias liberè disponendi à nobis & à quibuscumque alius Romanis Pontificibus prædecessoribus & successoribus nostris, etiam cum clausulis quod facultates hujusmodi revocari non queant, aliisque irritantibus decretis obtinuerint, & in vim illarum literarum desuper confectarum de rebus & bonis hujusmodi jamque depulerint, tanquam Ipolia ad Cameram Apostolicam legitime pertincent. Licetque dilectis filiis moderno, & pro tempore existentis commissario nostro generali, & suis dicta Camera deputatis, in eventu deceles hujusmodi solitum inventarium super rebus & bonis præfatis conficeret, illaque prout de reliquis clericorum spoliis fieri solet, ad dilecti filii nostri moderni, & pro tempore existentis generalis Thesaurarii manus reddere, dictæq; Camera applicare, cujusvis licentia desuper nomine requiritur. Ac facultates desuper confectoris literas prædictas etiam motu & scientia similibus etiam in recompensam laborum & obsequiorum etiam nobis, & Ecclesiæ Romana dictaque sedi impensorum quomodolibet concessas, & etiam iteratis vicibus approbatas, illorum omnium tenores præsentibus pro sufficienter expressis, & ad verbum inservientes, in eventu obitus hujusmodi, etiam si in urbe, aut eius distictu, vel alibi extra vias Ecclesiæ (ut præfatur) contigerit, & nunc prout ex tunc, & e contra in dicta contumacia poenam ejusdem potestatis plenitudine, & tenore revocamus, cassamus, & annullamus, & tam eas, quam eam prætextu quomodolibet pro tempore condita factaq; testamenta, codicilos, legata, donationes, & alias dispositiones qualibet etiam ad pias causas, vel in remunerationem servitorum, nulla & invalida, nulliusque roboris vel momenti fore, neque cuiquam contra praesentum tenorem suffragari, & sic per quocunque judices & commissarios quavis auctoritate fungentes, & S.R.E. Cardinales in quavis instantia, sublata eis & eorum cuique quavis alias judicandi & interpretandi facultate, judicari & diffiniri debere, ac quicquid secus à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter attentari contigerit, irrum & inane decernimus. Per hoc autem nostris, & Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum ordinationibus, reservationibus, & decretis, quoad Prælatorum, & aliorum beneficiorum etiam in suis Ecclesiis aut diocesi, residendum, & ibi decadentium, quæ etiam ampliamus & extendimus ad habentes Ecclesiæ in urbis distictu, ibique residentes & decadentes, polia Camera Apostolica applicata haecemus emanatis, nulla tenus prædicare, neq; quicquam in eis alterare intendimus, sed ea in suo labore, ut antea, manere volumus, præterquam quod eos qui in suis Ecclesiis juxta formam prædicti Concilii resederint, & specialem licentiam testandi habuerint: hanc enim tantum salvam eis esse volumus, ita ut generalis licentia testandi eis quanquam residentibus minime suffragetur, sed sola speciali quam habuerint tueri se possint. Rom. 7. Calend. Dec. 1564.

TITULUS III. DE SPOLIIS CLERICORVM.

Paulus Terius.

Bona Prælatorum sine facultate testandi decadentium ad reverenda Camera Apostolica sifcum pertinent.

CAP. I.

Romanis Pontificis providentia circumspeta, dubia que lictum dispendia affere possem, in sua declarationis arbitrio iollit, ac desuper statuit & ordinat, prout rectum qualitate penata, conficit in Do-

mino salubriter expedite. Cum inquit, sicut invenimus nonnullis nimium curiosis, qui iura Cameræ apostolica utipare, ac Cameram præstatim illis determinant, in dubium redigantur, an res bona, ipsa accepta Prælatorum, etiam Pontificali vel alia mox dignitate fulgentium, ceterarumque personarum Ecclesiæ secularium & regularium, tempore obsecrata remanentia, ex eo quod Romano Pontifici pro tempore existenti, & Camera prefata revere foris, a generali Apolitica constitutione forsan non esset Cameram præstatim iure legitimo speficare & posse debeat. Nos, & si sat evidenter constet & apparet prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum nostram indubiam intentionem & voluntatem feruisse, ut ipolia hujusmodi ad dictam Cameram, sed ad alias præstant & pertinent, & quod pro tempore Cameram exigere, enunt, & recuperare, cum predictis præfatis diverso dictorum spoliis, ut id Cameram præstatam speficant & pertinentem, collecti & exactores in variis provinciis & locis departimenter constituerint, & nos deputaverimus & confirmaverimus varie quoque literis ab eisdem prædecessoribus, ab his super exactiori aliquorum corundem spoliis, in quibus spolia hujusmodi ad præstatam Cameram spectant, expresse contingebatur, emanaverimus, ac tempore dicti prædecessorum per plerasque alias litteras, caput de rebus ad Cameram prædictam pertinenter, quod vel transfigendo, aut alia diversimodo dictis predictis nos disposerimus, noncum ea ab antiquissimis citra, dictæ Camerae nostræ nomine exstant, non ut prius Cameram connumeraretur, ne tamen plurimum veritas deprimit, & mendacium deliperit, prædictæ Camerae præjudicium locum sibi vendicare, etiam attendentis quod iniquum efficit, si ex Apolitica benignitate, vel alia rationabiliter causa, at singulis locis collectores non delliniantur, iura ipsius Cameræ pateræ depeccare, dubium hujusmodi evadat, si etiam primis opportunitate provideat volente, ex propria, & ex certa nostra scientia, ac de Apolitica predicta præmitudine declaramus, res & bona humiliori, sive, ut præfutur, nuncupatis, in quibusvis regnis, & dominis, tam circa, quam ultra mores & matris conscientia, quod pro tempore post obitus Prælatorum & personarum predictarum, quantumcumque etiam si præfutur, relata quomodolibet qualificatarum, etiam Castrorum, & fortis note fulgentium, qui vel nullio condito resurserint, vel absq; sufficiens facultate, aut ultra conuenientem, quæ facultatem habuerint, condito, decadente, decedente, et permanenter, remanent, & remanent, etiam quod ad illa recuperandam aliqui collectores deputati non fuerint, ad Cameram Apostolicam non ad alios, etiam cathedralibus, etiam metropolitans, & collegiis, & alias Ecclesiæ, monasteriis, et terrisq; Ecclesiæ, etiam curia & sine curia, secularibus, & episcopis ordinariis, utcunq; qualificatis fuerint, alia in titulus commendam, ad ministracionem, & alias præmonitiones, pro tempore obtinentes, etiam si ad illa vigore præsumunt, ius regredendi, seu ascendendi, vel ingrediendi, concilium fuerit, spectasse & spectare: illaq; tanquam ad Cameram ipsam spectantia, perpendi, colligi & operari pontificis & postis, arque debere, ac in unius genere corundem prædecessorum, & nostram intentionem & voluntatem semper fusile fidem facimus, & arcem per presentes.

Pius Quintus.

Sacra suppedetatu oratione & res divisa cultu ducentum sub immenso spoliis pertinentes Cameram Apostolicam Ecclesiæ tempore obitus illius obtemperamus festi.

CAP. II.

Romanis Pontificis providentia circumspeta, ad sollicitudinis sue partes postulatum continet,

qua lingulis Ecclesiis debita obsequia, & opportuna dubventionis auxilia minime subtrahantur. Cum itaq; sicut accepimus, nonnulli Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, & Abbes seu commendatarii, & alii beneficia Ecclesiastica obtinentes, proprii honoris & salutis immemores, etiam prætextu facultatum testandi eis per sedem Apostolicam concessarum, in eorum ultimis voluntatibus sacras, & vasa, ornamenta, & paramenta Ecclesiastica, aliquæ cultui divino dicata quandoque ex fructibus Ecclesiasticis per eos acquisita, non Ecclesiis, & monasteriis, ac beneficiis, quibus præfuerunt, seu à quibus proventus Ecclesiastico & stipendia accepérunt, prouocatione & honestati consentaneum fore, sed aliis locis, etiam aliquando non piis, ac interdum etiam consanguineis & affinibus relinquere, ac Camera Apostolica collectoris, prætextu quod illa sub appellatione spoliorum veniant, tanquam ejusdem Cameræ spolia exigere & percipere non erubescant, in maximum religionis dedecus, ac Ecclesiarum, monasteriorum, & beneficiorum corundem detrimentum, ac relinquentium animatum periculum, scandalumque plurimorum. Nos ab aliis, scandalumque hujusmodi providere, ac singularum Ecclesiarum, & monasteriorum, ac beneficiorum indemnitatim, animarumque quarumlibet saluti consulere volentes, motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicis potestis plenitudine hac nostra perpetuo valvula constitutio statuimus, ordinamus, decernimus, & declaramus, quod de cetero omnia & singula ornamenta, & paramenta, ac vasa, nec non Missalia, & Gradualia, ac cantus firmi & muixæ, alijq; quomodolibet nuncupati libri, & alia sacra, etiam auri, & argenti, ac quocunque alia bona per quocunque Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Abbes, seu commendatarios, & alios quocunque beneficia Ecclesiastica, cum cura & fine cura, secularia, & quorūvis ordinum regularia, in titulum vel commandam, aut alias quomodolibet obtinentes, quocunque nomine vel titulo censeantur, etiam si illis & eorum qualitatibus specialis & expresa mentio habenda fore, ad ultimæ & cultum diuinum, etiam in eorum privatæ ædibus & capellis, vel oratoriis delimitata, tempore eorum obitus extestamento vel ab intellato relicta, sub quibusvis facultatibus testandi & alias disponendi de bonis per eos ex altari vel alias quomodolibet acquisitis, per quocunq; Romanos Ponitici prædecessores & successores nostros, ac nos, sub quibusvis tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis & decretis, etiam motu proprio, & alias quomodolibet concessis & concedendis minime comprehendantur. Nec sub appellatione spoliorum veniant, sed ad singulas Ecclesiæ, monasteria, etiam conveniunt carentia, & beneficia hujusmodi, in quibus restringent, aut quibus præfuerint, seu que alias obtinuerint, omnino specent & pertineant, ac spectare & pertinere, illaq; post eorum obitum eisdem Ecclesiæ, monasteriis, & beneficiis, etiam si in Romana Curia, & procul ab illis decessant, vel ad illa nanquam accederint, etiam si ante Ecclesiarum & monasteriorum regimini cesserint, vel beneficia hujusmodi renunciaverint, eoi plo applicata & incorporata sint, & esse censeantur. Ita quod licet illis defunctis in eisdem Ecclesiæ, monasteriis, & beneficiis, successoribus, ac Ecclesiarum & monasteriorum hujusmodi Capitulis & conserventibus, respectivè alia propria autoritate liberè apprehendere, ac eorum Ecclesiæ & factis applicare ac incorporate, ac quocunq; donationes, ac reliqua, legata, testamenta, & codicilli, & alia ultima voluntates, seu spolia desuper contra præsentis constitutionis nostræ tenorem quomodolibet pro tempore facta, quod premissa, nulla & invalida, nulliusq; roboris & momenti existant, & personis etiam Ecclesiasticis, seu locis etiam piis, aut Ecclesiasticis aliis quibuscumq; in quorum seu quorum favorem pro tempore facta fue-

rint, minime suffragentur, nec pro eisdem personis, seu locis, vel alii Ecclesiis hujusmodi aliquod jus in rebus prædictis, vel ad illas acquiri possit. Quinimò res sacras, ac alia bona prædicto quocunque nomine vel titulo pro tempore detinentes, ad alia Ecclesiæ & monasteriis, ac beneficis per defunctos quomodolibet acquisitis, ut præfertur, juxta præsentium tenorem realiter & cum effectu restituendum & consignandum, quibusvis dispositionibus de illis in contrarium quomodolibet factis minime attentis, omnino teneantur, & ad id per censuras & poenas, etiam furti & sacrilegi, ac alia juris & facti remedia opportuna cogi & compelli possint, & debent. Insuper ne deinceps contingat insolentias politorum Cameræ Apostolicæ collectorum vel subcollectorum, aliquas Ecclesiæ, nec hominum quenquam damno & injuria affici, nec cuquam de cetero veratur in dubium, que res habenda sint nomine spoliæ, simili modo statuimus, decernimus & declaramus, quod quocunq; scama, cathedra, arca, & etiam lignea vel lapidea, etiam mar morea mensa & tabula, ac quocunq; dolia seu vasæ viaria vacua, & alia similia suppellicilia domeftica, per quibusvis Presbyteros, seu clericos ab humanis pro tempore eorum obitibus in Ecclesiæ, seu eorum dominibus Ecclesiæ earundem, vel alibi ubivis locorum relatio, etiam si ex fructibus & proventibus beneficiorum, quæ dum viventer obtingebant, acquisiti fuerint, sub spoliorum appellatione minime veniant, nec pro spoliis ullo modo reputari possint. Præterea quod nullum spoliu Cameræ prefata fieri, nec quicquam à quibusvis spoliorum Cameræ hujusmodi collectoribus vel subcollectoribus exigiri possit per obitum illius, qui, dum viveret unum vel plura beneficia Ecclesiastica obtinuerit, cuius vel quorum infiniti fructus, redditus & proventus triginta ducatorum auris de camera secundum communem astimationem valorem annuum non excellerint, aut qui pensiones annuas super quibusvis fructibus Ecclesiastica usque ad dictum valorem annuatim per eoperit, dummodo tamen si se ab omni illicita negatione, & à sacrâ cannoib. prohibita abstinerit. Ita quod si quis dictorum collectorum aliquid ex bonis quorumvis defunctorum, qui similia beneficia obtinuerint, seu similes pensiones percepirent, prætextu spoliorū ejusdem Cameræ percipere, aut alia contraria præsentis nostræ literas attentare præsumperit, ad totalem bonorum per eum perceptorum teneatur, ac id via juris, etiam per similes censuras & poenas cogi & compelli possit, & debeat Rom. 3. Cal. Sept. 1567.

Gregorius XIII.

Bona regularium extra claustra degentium nomine spoliorum continentur, & siccæ Cameræ Apostolica adjudicantur, vera velutæ & propria hereditate.

CAP. III.

Officii nostri partes sedulò præstare tenemur, ut dubia, quæ ab aliquibus falso sub prætextu, vel nimis subtiliter excitata, in Cameræ nostre Apostolica præjudicium tendunt, declaracione nostra dilucidentur. Numerimus quod etiæ feci record. Papa IV. prædecessor noster constitutionem, & quocunque in illa continerentur, per pia memoria Paulum PP. IV. etiam præcessorem nostrum contra apostatas a editam, per quam inter cetera decrevit, bona quocunque mobilia & immobilia, ac census, redditus, & proventus, jura & actiones per regularem ordinem professos extra claustra suorum regularium locorum, etiam de licentia sicut superiorum degentes, tempore, quo extra claustra hujusmodi sufficiunt acquisita, etiam si acquisitiones hujusmodi ab ipsis profectis ex redditibus beneficiorum Ecclesiasticorum cum cura vel sine cura per eos obtentorum seu detentorum,

a. Apostasia irregularis non fides. 47. dif. quantumlibet. 66.
q. i. de his habet lib. 5. conf. Pauli 4. de heret.

aut ex propria industria, seu artificio, mercatura, vel ex testamento, sive successione ab intestato quorumvis consanguineorum, affinum, vel amicorum suorum, aut quorumcunque aliorum facti essent, non fisco, aut Camera Apostolica, sed religioni, aut monasteriis, in quo, seu quibus primo profisi fuissent, eo ipso applicata esse & censeri debere, ad iuris & sacrarum constitutionum formam reduxit: necnon praefata bona regularium extra claustra, ut prefuerit, degentium, sive mendicantium, sive non mendicantium, aut militarium professorum, & etiam loca, & canonicales portiones, aut dignitates in cathedralibus, vel collegiatis Ecclesiis cuiusvis ordinis regularibus obtinuerint, ac Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, Primali, vel quavis alia praevalenter dignitate, post eorum obitum ad eandem Cameram Apostolicam, & juxta constitutionem fœl. rec. Pauli Pape III. super spoliis, sub dat. videlicet tertio nonas Ianuarii, Pontificatus sui anno tertio promulgatam, legitimè specent & pertineant, idque per Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, dum collectorgeneralis ad recuperandum spolia regularium specificè deputatus fui, aperte demonstratum extiterit, ac in possessione illa exigendi ac recuperandi eadem Camera merito semper fuit: nihilominus nonnulli vano sub dicta constitutionis Pauli IV. prædecessoris prefati prætextu contrarium a liquido assertere non dubitabunt: Nos omnem circa prædicta dubitandi occasionem dimovere, simulque a quitate & iustitia suadentibus, ejusdem Camera indemittati, ne indies molestias & incommodes afficiatur, confulere volentes, presentim auctoritate declaramus, res & bona quæcunque per dictos regulares extra claustra Ecclesiæ, monasteriorum, domorum, & quorumcunque regularium locorum degentes, quoque jure & actione, sive ex causa testati, sive intellati, acquisita, & in posterum acquirenda, vel ad eos delata in quibusvis Provinciis, dominiis, regnis, & locis constanter, nisi idem, ad quos ista spectaverint, sufficienti fuerint testandi, aut fuerint, ad eandem Cameram pleno jure pertinuisse & spectare, ac bona quæcunque eorumdem sub spoliis nominis comprehensa, per ipsam Cameram, ejusque nomine a quibuscumque illa quandoque occupantibus & detinibus recuperari ac vindicari posse, & debere, ac juxta Pauli III. & aliorum prædecessorum nostrorum literas eadem Camera Apostolica in hujusmodi bonis spolia nuncupatis verè universaliter succedente, quod amplius est privilegio munita, cuique merito magis favendum est, dum in eam rerum & bonorum dominium ac possesso nulla traditione præcedente transeat, in quæcunque bonorum & spoliorum sive ad seculares sive ad regulares, dum viverint, spectantiam successionis, qui quisque in rebus sive pecuniis illa constanter, etiamsi nominatum aut alia speciali nota illa designanda essent, quæ ad eandem Cameram iuris spoliorum perimerunt, pertinebunt in posterum, omni proflus fictione penitus cessante, ius & nomen veri hæreditis in eisdem spoliis habere, illiusque naturam sortiri, ac veri hæreditis privilegii & iuribus in quibuscumque bonis, pecuniis, iuribus, & actionibus uti antehac potuisse, & nunc posse, idque eorumdem prædecessorum, ac nostra etiam intentionis semper fuisse & esse, auctoritate presentium declaramus: siue per quocumque judices in quibusvis causis, etiam per appellationem aut alias pendentes & futuri, ac in quocumque causa vel instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quavis alteri judicandi & interpretandi facultate, judicari & diffiniri debere: necnon quicquid fecus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter attentatum forsitan hactenus, vel in posterum contigerit attentari, irritum & inane decernimus. Dat. Rom. 21. Ian. 1577.

Idem.

Res quæcunque bonorum spoliorum sive monastrii post dictam Praetorium & quæcunque presentiam Ecclesiæ in tra urbem Romanam decendentium rebūs, ferme uenienti Apostolam.

C.A.P. IV.

Lla qua ex fructibus, editibus, & provenientibus hædatis profecta, adiuncta, refeta, & edulcirent, seu alias ex eisdem fructibus, redditibus, & portibus quomodo libet provenirent, per obitum uniuscunque personarum Ecclesiasticarum, beneficiorum, & ecclesiastica tam simplicia, quam administrationem habentium, nisi quod simplicia de fructibus modi dispositum fuerit, vel ex privilegio Apostoli ex conuentu legitime præscripta, tan secundum quam quorunvis ordinum regulam, quæcunque Pontificiæ dignitate fulgentium, in unius ita, ut tra tamen dictam urbem, propter decessum manfusa, cujuscumque qualitatibz genere, & speciebus, etiam gemmas, & alia pretiosas, & pecunias immas, nec non etiam fractus, redditus, & provenientia hujusmodi à die Ecclesiæ & monasteriorum dictationis hujusmodi usque ad diem præfessionis, apositionis, seu commendationis de illis factis, & quoniam singulos fructus, redditus, & provenientia ad nos de dicta Cameram spectare & pertinere volumus & demus & eidem Cameræ appropriamus & applicamus.

Fius Quartus.

Llericorum beata omnia per negotiacionem illam ubi, non tempore obitus eorum remanent in consueta perscritione, & clefiam: confecta quoque quæcunque via faro campana præstata.

C.A.P. V.

Dicens esse censentes, & xquam, ut nos, quæcumq; sua iustitia convenemus, Cameræ Apostoli jura non negligamus, quinimò, ne præterea invenimus illam ab aliquibus usurpari, aut super ei destruimus, & riti contingat, ita nostra declarationis intentio prævidamus, quod à nemine desuper dubium singulatudinem possit. Cum itaque, sicut accepimus, etiam ueretur in dubium, in res & bona per dictos, etiam in lectione ordinibus constitutos, ex negatione illorum ueritatis contra sacros canones acquista, eti ipsa, vel alia, Cameræ præstatam iure legitime prædicta & pertinere debeant. Nos omnem de legeri habitatione materiam submovere, ac cavillari non debent, & denique matris eorum quijura dicta Cameræ utinque frugis obviare, aliisque in primis opportune prævide volentes, mora proprio, & ex certa nostra intenti, ac de Apostolico possingula, res & bona, cumquæque qualitatibz & quantitatibz existentia, ac in quibusvis regionibus & regnac dominis, tam citra, quam ultra montes & maria consistentia, per quofvis clericos tam secularis quam regularis, etiam mendicantium ordinum, ac milites, cuius status, ordinis, & conditionis fuerint, ac hoc episcopali, Episcopali, & conditionis fuerint, ac hoc ex negotiacione illicita sur alia contra factiones quomodo libet acquisita, quæ pro tempore obitum eorum, qui etiam ex facilitate quam habebant, condito testamento obitis locorum decessu vari, & eis defirui congeterit, & præferim excedere ad drea lapto de sancto Ioanne Rotundo Presbyteri, & reliqui, extra Romanam Curiam, ad illam locum venerando, defunctum hactenus remanserunt, remaneant, & quibusvis cathedralibus, etiam intercollegiis, & monasteriis, ac aliis Ecclesiæ, monasteriis, hospitalibus, scilicet

ceterisq; beneficiis Ecclesiasticiis cum cura , secularibus & quorumvis ordinum regularibus, qualitercumque qualificatis successores , illa in titulum , commendam , administrationem , commissionem , ac alias quomodo liber pro tempore obtinentes , etiam si ad illa , vigore prioris tituli , ius regredendi seu accedendi aliquibus concessum fuerit, spectare , ac sub nomine spoliorum venire , illaq; ut spolia ad Cameram ipsam pertinentia perpetuo colligi & recuperari posuisse , posse ac debere , & ita per quoscumq; judices quavis auctoritate fungentes in quacunque infirmitate , sublata eis quavis aliter judicandi & interpretandi facultate & auctoritate , judicari & diffiniti debere . Rom. Non. Novembr. 1560.

TITVLVS IV.

DE COMITIBVS PALATINIS.

Pius V. Ex Concilio Tridentino.

Doctoratus laurea magistralis a Comite Palatino que olim continebatur in quaevera facultate candidatis , Concilii Tridentini decreto nullius nunc est auctoritas & juris.

CAP. I.

Quamvis à sede Apostolica , ad quam negotiorum multitudine undique confluit , curis omnino plena innumeros , nonnulla interdum ex iustis causis concedantur , que successivis temporibus in publicum detinuntur , & alieni juris præjudicium tendere non suntur , non debet reprehensibile videri , si Roman Pontifex , ad cuius providentiam pro debito pastoralis officii spectat super iis debite providere , illa rationabilibus & iuridicis supervenientibus causis deinde cognitis quodque revocat & annulat , ac in statum redigit rationis . Sane cùm fide digna plurimorum relatione non sine animi nostri moletia intellexerimus , nonnullos Comites Palatinos , & diversos alios , prætexu facultatibus à Romanis Pontificibus & sede Apostolica concessarum , quamplurimos , tam laicos quam clericos , tam iure civili , quam canonico , & Theologico , nullo , aut non debito examini pravio , inductos & inhabiles , Doctores , Licentiatos , & Magistri creare & promovisse , ut ad dignitates ceteras que beneficia Ecclesiastica facilius affuerent , & de eis providerentur in animarum suarum jacturam , & quamplurimorum scandalum . Nos hujusmodi scandalis quantum in nobis est obviare , & alias ne de exercito inhabiles ad hujusmodi gradus admittantur provide vereolentes : Motu proprio , non ad aliquius super hoc nobis oblatas petitiones instantiam , sed ex mera deliberatione , & ex certa scientia nostris , ac de Apostolica ex potestate plenitude hac nostra perpetua valitura constitutione omnia & singula facultates & induita eisdem Comitibus , ac etiam quibusvis officialium Romanarum Curiarum collegiis , singulisque aliis personis enjuscunque status , gradus , ordinis , & præminentibus existentibus , ad Doctoratus , Licentiaturæ , & Magisterii gradum promovendi per quocunque Romanos Pontifices prædecessores nostros , & sedem Apostolicam , ac etiam nos , etiam motu , scientia , & potestate plenitude similibus pro expressis habentes , auctoritate Apostolica tenore præfinitione perpetuo revocamus , caslamus , & annulamus : Ac decreta Concilii Tridentini a inherentes decernimus & declaramus , eos qui à Comitibus & aliis præfatis promoti fuerunt , quoad dignitates , cetera que beneficia Ecclesiastica , nulla gradus prærogativa frui & gaude. re posse vel debere . Rom. Calend.

Jun. 1568.

a. Concil. Tridentin. sess. 22. c. 2. de reformat. & sess. 24. cap. 11.
de reformat.

TITVLVS V.
DE MAGISTRIS , ET DOCTORIBUS.

Iulius III. Rectori universit. Almae urbis.

Institutio & promoto ad Doctoratus insignia in favorem pauperum gratis fieri debet.

CAP. I.

P Auperes & egeni qui ad susceptionem Doctoratus gradum habiles reperientur in utroque seu altero iuriū promoveri , & gratis pro Deo ab aliqua pecuniarum solutione ab eis facienda assumi seu Doctorates creari debent.

PIUS QUARTUS.

Cuiuscunq; facultatis Doctores & Professores promoti sive promovendi , tam electi quam eligendi , ad officiorum exercitia non semper gerant , nisi prius solenne fidetur profectus juramentum emiserint , formam praescripta.

CAP. II.

In sacro sancta beati Petri Principis Apostolorum cathedra , meritis licet imparibus , hisce pro celosis militantis Ecclesie tempestibus constitutos , plurimum nos oportet esse sollicitos , ut Domini gregem curae nostrae communissim non solum ab apertis rapacium luporum undeunque caulis obstrepentium insultibus , sed etiam à magis formidolosus pestiferarum vulpecularum domi latentium insidiis , per providum pastoralis officii ministerium , ipso Domino cooperante praeservemus , ac illis omnes nocendi occasiones , quantum cum Deo possimus , ubilibet auferamus . Cum itaque juxta notum sanctissimi variis oraculum , timor Domini , sine quo vera religio , & catholice fidei puritas nullibi reperiatur , sapientia sit initium , & qui vel in scientiis proficeret , vel casis altis docere parant , supremum illum lapientis parentem , benignumque largitorem devoto sane fidei obsequio demereri , veraque sincere religionis pietate sibi conciliare debeat . Idcirco hanc fidei puritatem scientiis , doctrinis , & ex certa scientia nostris , ac de Apostolica potestate plenitude ; quod deinceps nullus Doctor , Magister , regens , vel alius cuiuscumque artis & facultatis professor , sive clericus , sive laicus , aut secularis , vel cuiusvis ordinis regularis sit , in quibusvis studiorum generalium Universitatibus aut Gymnasiiis publicis , aut alibi ordinariam vel extraordinariam lectoris cathedram assequi vel iam obtentam refinere , seu alias , Theologiam , canonicas vel civilem censuram , Medicinam , Philosophiam , Grammaticam , vel alias liberales artes , in quibusvis civitatibus , terris , oppidis , ac locis , etiam in Ecclesiis , monasteriis , aut conventibus Regularium qui rursumq; publice vel privatim quoquo modo profiteri , seu lectiones aliquas in facultatibus hujusmodi habere , vel exercere : Neque Doctores ipsi , aut Universitatum , seu Gymnasiorum eorumdem Rectores , Cancellarii , vel alii superiores , sed nec etiam Palatini & Comites , aut alii particulares , facultatem eruditos viros ad eisdem gradus promovendi , etiam a nobis , & Apostolica sede , vel alias undecunq; habentes , scolares , tam laicos , quam clericos , & cuiusvis ordinis regulares , vel alios quocunque quantalibet eruditione præditos , ad ullum gradum in eisdem facultatibus suscipiendum recipere & admittere ; neq; Doctores , Magistri , & Scholares ad electionem alicuius in Rectorem vel Cancellerium Universitatis , aut Gymnasii procedere ; Nec ipsi Scholares , vel alii quan-

a. Vid. sup. c. 4. de sum. Trin. & fid. cat. & ibid. notæ.